

Huldrych Zwingli, Karl Barth a odkaz původního reformačního radikalismu

Mezigenerační ekumenicko-teologický rozhovor

Petr Macek

Kalich 2011

Obsah

Předmluva	9
I. ZWINGLI A BARTH	11
1. Úvodem: Barth a Zwingli?	13
2. Curyšská reformace	22
2.1. Zwingli ve světle novějšího bádání	22
2.2. Curyšská reformace v rozběhu...	24
2.3. ...a přechodu	31
3. Reformátorova teologická výbava	37
3.1. Christologie	37
3.2. Nauka o boží prozřetelnosti a o vyvolení	43
3.3. Antropologie	45
3.4. Pneumatologie	48
3.4.1. Duch a Kristus	49
3.4.2. Duch a Písmo	49
3.4.3. Duch a Slovo	50
3.5. Církev a svátosti	51
3.5.1. Církev	51
3.5.1.1. Jedna, svatá, obecná	52
3.5.1.2. Duchovenská služba	52
3.5.1.3. Církev a stát	53
3.5.2. Svátosti	56
3.5.2.1. Svátosti jako takové	56
3.5.2.2. Křest	59
3.5.2.3. Exkurs: Večeře Páně a spor s Lutherem	64
4. Karl Barth jako reformovaný teolog	67
4.1. Přehled Barthova teologického vývoje	67
4.2. Barthova dogmatika	72
4.2.1. Christologie	72
4.2.2. Intermezzo: Učení o božím milostivém vyvolení	77
4.2.3. Antropologie	79

4.2.4.	Pneumatologie	83
4.2.5.	Eklesiologie	85
4.3.	Barthova etika	87
4.3.1.	Církev a stát	87
4.3.1.1.	Exkurs: Církevní řád jako exemplární řád. . .	89
4.3.2.	Učení o „svátostech“	91
4.3.3.	Spisek o křtu	93
4.3.3.1.	Křest Duchem svatým	94
4.3.3.2.	Křest vodou	95
5.	Zwingli a Barth v systematickém kolokviu: shrnutí . . .	99
5.1.	Christologie a antropologie	99
5.2.	Pneumatologie	101
5.3.	Eklesiologie a svátosti	101
II.	JINÉ HLASY	105
6.	Radikální zwingliánství?	107
6.1.	Pojem a původ křtěnectví	107
6.2.	Současná debata	109
6.3.	Křtění v Curychu	116
6.4.	Křest jako manifestace odpovědné svobody	118
6.5.	Schleithemské „Vyznání“	120
7.	Křtěnecká reformační teologie	122
7.1.	Christologie a soteriologie	123
7.2.	Pneumatologie	127
7.3.	Eklesiologie a etika	128
7.3.1.	Církev a stát	129
7.3.2.	Svátosti	130
7.3.2.1.	Křest	130
7.3.2.2.	Večeře Páně	131
7.3.3.	Koinonia	132
8.	„Spiritualisté“, či „pneumatikoi“?	133
8.1.	Andreas (Ondřej) Karlstadt	135
8.2.	Balthasar Hubmaier	139
9.	John Howard Yoder	144
9.1.	Yoder jako teolog evangelické katolicity	144
9.2.	Yoder a curyšská reformace	148

9.2.1.	Radikální reformace v Yoderově interpretaci	149
10.	Yoder a Barth – ještě jedno kolokvium	155
10.1.	Yoder jako Barthův žák	155
10.2.	Yoder jako Barthův barthovský kritik	158
10.2.1.	Yoderův pacifismus	158
10.2.2.	Barth jako pacifista?	160
10.2.2.1.	Exkurs Grenzfall	161
10.2.3.	Činitelé pokoje	163
10.3.	Barth a „svobodně-církevní“ ekleziologie	165
10.3.1.	Obec křesťanská a obec občanská	165
10.3.2.	Epistemologická priorita církve	167
10.3.3.	Diasporní existence jako model minoritní identity komunity víry	170
11.	Křtění a česká reformace	174
11.1.	Dějinné kontakty	174
11.1.1.	Mikulov	175
11.1.2.	Hutterité	180
11.1.3.	Rozhovory křtěnců s Jednotou	183
11.2.	Názorová spřízněnost	188
11.2.1.	Podněty Amedeo Molnára	189
11.2.2.	Jiní badatelé – bohemisté a historikové radikální reformace	197
12.	Závěr: Rehabilitace i výzva	204
	Přílohy	210
	<i>Příloha I.: Mantzova Protestace a obrana</i>	210
	<i>Příloha II.: O kacířích a těch, kdo je upalují</i>	216
	Seznam zkratk	222
	Seznam citované literatury	223
	Jmenný rejstřík	238